

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Hatalu a sudcov JUDr. Štefana Micháliku a JUDr. Mariána Jarábku v trestnej veci obvineného **M. P.**, pre prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. na neverejnom zasadnutí 23. novembra 2010 v Bratislave o dovolaní obvineného proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 10. marca 2010, sp. zn. 3 To 40/2009, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. (zákon č. 301/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov) dovolanie obvineného **M. P. s a o d m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Okresného súdu Prešov z 10. marca 2009, sp. zn. 1 T 80/2008, bol obvinený **M. P.** uznaný vinným zo spáchania prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. j/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že :

dňa 03. novembra 2007 asi o 24.00 hod. v čase mimo výkonu služby v P. na ulici H. pred vstupom do baru S., po predchádzajúcom slovnom konflikte fyzicky napadol L. B. tak, že túto päšťou udrel do oblasti pravého oka, následne najmenej 2 krát päšťou udrel P. V. do oblasti hlavy, vzápätí fyzicky napadol aj B. U., ktorého taktiež udrel päšťou raz do oblasti tváre, pričom v dôsledku hore uvedeného útoku L. B. utrpela zranenia a to pomliaždenie mäkkých tkanív okolo pravého oka s okoloočnicovou krvnou podliatinou s dobou liečenia a práceneschopnosťou v trvaní 6-tich dní, P. V. utrpel zranenia a to pomliaždenie mäkkých tkanív hlavy v čelovej oblasti vpravo s krvnou podliatinou, pomliaždením mäkkých tkanív hlavy v spánkovej oblasti a pomliaždenie mäkkých tkanív tváre v jarmovej oblasti vpravo s dobou liečenia najmenej 6 dní.

Za uvedený trestný čin bol obvinenému podľa § 364 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 56 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. uložený peňažný trest vo výmere 250 eur s tým, že mu bol stanovený náhradný trest odňatia slobody pre prípad úmyselného zmarenia peňažného trestu vo výmere 2 mesiace v zmysle § 57 ods. 3 Tr. zák.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. súd obvineného súčasne zaviazal uhradiť poškodenému P. V. škodu vo výške 186,82 eur.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. por. súd poškodenú L. B. s nárokom na náhradu škody odkázal na občianske súdne konanie.

Proti tomuto rozsudku podal obvinený M. P. v zákonnej lehote odvolanie, ktoré bolo uznesením Krajského súdu v Prešove z 10. marca 2010, sp. zn. 3 To 40/2009, zamietnuté ako nedôvodné (§ 319 Tr. por.).

V zmysle § 183 ods. 1 písm. b/ bod 3/ Tr. por. rozsudok je právoplatný a vykonateľný, ak zákon síce proti nemu pripúšťa odvolanie, avšak podané odvolanie bolo zamietnuté.

Dňa 8. novembra 2010 bolo v predmetnej trestnej veci Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky predložené dovolanie obvineného, podané prostredníctvom jeho obhajcu JUDr. A. N. Tento mimoriadny opravný prostriedok obvinený oprel o dovolacie dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. c/, písm. g/ Tr. por., t.j. že zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu, že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

K uvedeným dôvodom dovolania obvinený uviedol, že ako vyplýva zo spisového materiálu, tiež z napadnutého uznesenia, on a jeho obhajca už namietali porušenie práva na obhajobu, a to tým spôsobom, že napriek vedomosti polície o tom, že sa skutku mal dopustiť obvinený P. nebolo vo veci ihneď vznesené obvinenie, ale dňa 8. decembra 2007 bolo začaté trestné stíhanie pre trestné činy ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. s poukazom na § 159 ods. 1 písm. f/ Tr. zák. a trestný čin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. j/ Tr. zák. a až po vykonaní

niektorých výsluchoch svedkov a príbratí znalca poverený príslušník Policajného zboru uznesením zo dňa 20. marca 2008 podľa § 206 ods. 1 Tr. por. vzniesol obvinenie obvinenému P.

Obvinený preto namietol, že až od momentu vznesenia obvinenia má totiž obvinený všetky práva, ktoré mu Trestný poriadok umožňuje a ktoré nemá (nie je ešte obvinený) v prípade, že je len začaté trestné stíhanie vo veci. Po začatí trestného stíhania tak, ako to je v posudzovanej veci, poverený policajný orgán vo veci vykonal aj také úkony trestného konania, ktoré reálne mohli byť vykonané až po vznesení obvinenia, pretože nešlo o úkony neodkladné, resp. neopakovateľné.

V súvislosti s druhým uplatneným dôvodom dovolania (§ 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por.) obvinený podotkol, že rozhodnutie súdu prvého stupňa ako aj odvolacieho súdu je založené na dôkazoch, ktoré neboli vykonané zákonným spôsobom, pretože výsluchy svedkov, znalca pred súdom prvého stupňa boli vykonávané pri latentnej alebo konkrétnej konfrontácii s ich výpoveďami po začatí trestného stíhania pred vznesením obvinenia a nepochybne boli týmito výpoveďami podstatne ovplyvnené.

Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody dovolania obvinený M. P. navrhol, aby dovolací súd napadnuté uznesenie Krajského súdu v Prešove zrušil, aby zrušil aj predchádzajúce rozhodnutie Okresného súdu v Prešove, ako aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad a Okresnému súdu v Prešove prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní obvineného skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 1 Tr. por. a § 566 ods. 3 Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou prostredníctvom obhajcu (§ 369 ods. 2 písm. b/ a § 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonnej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1 a ods. 2 Tr. por.), že dovolanie spĺňa obligátorne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1 a ods. 2 Tr. por.). Okrem toho zistil, že bola splnená aj podmienka dovolania podľa § 372 Tr. por., veta prvá, keďže obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo a podal riadny opravný prostriedok.

Najvyšší súd Slovenskej republiky však zároveň dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por. (§ 382 písm. c/ Tr. por.).

Podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu.

Podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak je rozhodnutie založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

V zmysle § 385 ods. 1 Tr. por. je dovolací súd viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných chýb a má byť len skutočne výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podania dovolania musia byť preto obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštancia.

Dovolací súd považuje za nevyhnutné zdôrazniť i to, že obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, ktorými sa v dovolaní odôvodňuje existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takého dovolacieho dôvodu podľa § 371 Tr. por. Dôvody dovolania je teda treba chápať materiálne, a preto nestačí na ne len formálne poukázať v podanom dovolaní, aby sa tým vyhovel ustanoveniu § 374 Tr. por.

Na podklade ktoréhokoľvek dovolacieho dôvodu nemožno preskúmavať a hodnotiť správnosť a úplnosť skutkového stavu, ani preverovať úplnosť vykonaného dokazovania a správnosť hodnotenia jednotlivých dôkazov. Skutkový stav je v prípade rozhodovania o dovolaní hodnotený iba z toho hľadiska, či skutok alebo iná okolnosť skutkovej povahy boli správne právne posúdené, t. j. či boli právne kvalifikované v súlade s príslušnými ustanoveniami hmotného práva.

V súvislosti s uplatnenými dovolacími dôvodmi je potrebné osobitne upozorniť na ustanovenie § 371 ods. 3 Tr. por., v zmysle ktorého dôvody podľa odseku 1 písm. a/ až písm. g/ nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom; to neplatí, ak dovolanie podáva minister spravodlivosti.

Dovolací súd však zistil, že vyššie uvedená podmienka v danom prípade splnená bola, keďže tie isté námietky ako teraz v dovolaní, uplatňoval obvinený už v predchádzajúcom odvolacom konaní.

Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu uvedenému v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., treba hneď na úvod zdôrazniť tú skutočnosť, že zákon pre jeho uplatnenie predpokladá nie každé porušenie práva na obhajobu, ale len jeho **zásadné porušenie**. Zásadným porušením práva na obhajobu, zakladajúcim uvedený dôvod dovolania, sa pritom rozumie predovšetkým porušenie ustanovení o povinnej obhajobe.

Právo na obhajobu sa vzťahuje na celé trestné konanie a všetkým orgánom činným v trestnom konaní ako aj súdu je uložené umožniť osobe, proti ktorej sa konanie vedie, uplatnenie jej práv. Zmyslom tejto základnej zásady je zabezpečiť úplnú ochranu zákonných záujmov a práv obvineného, prispieť k náležitému zisteniu skutkového stavu veci a tiež k vydaniu zákonného a spravodlivého rozhodnutia.

Súčasťou práva na obhajobu je nepochybne aj právo preštudovať spis po skončení vyšetrovania a právo podať návrhy na doplnenie vyšetrovania, zakotvené v § 166 ods. 1 Tr. por. (zák. č. 141/1961 Zb. v znení neskorších predpisov), resp. v § 208 ods. 1 Tr. por. Na výkon tohto práva musia byť obvinený i jeho obhajca riadne upozornení. Dôležitosť preštudovania spisu obvineným a jeho obhajcom vyplýva z povahy a významu prípravného konania a je ovplyvnená aj vzťahom prípravného konania k hlavnému pojednávaniu v konaní pred súdom, pričom ale nemožno opomenúť ten fakt, že ťažisko dokazovania je sústredené práve v konaní pred súdom.

Toto právo obvinenému a jeho obhajcovi nebolo ukrátené.

Z obsahu spisu je zrejmé, že obvinený a jeho obhajca mali v prípravnom konaní ako aj v konaní pred súdom možnosť navrhovať, predkladať a obstarávať dôkazy slúžiace na jeho obhajobu, klásť svedkom otázky, mali možnosť podať sťažnosť voči uzneseniu o pribratí znalca, taktiež všetky ostatné práva, ktoré sú vyjadrením práva na obhajobu a podmienky na spoľahlivé zistenie objektívnej pravdy boli v predmetnej veci riadne zabezpečené.

Zároveň treba podotknúť, že práve dôkazy vykonané po začatí trestného stíhania mali za následok, že obvinenému bolo vznesené obvinenie len pre prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. j/ Tr. zák. a nie aj pre trestné činy ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. s poukazom na § 159 ods. 1 písm. f/ Tr. zák. ako bolo trestné stíhanie začaté.

Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti, zákonné ustanovenia dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že obvineným vytýkané procesné pochybenie v prípravnom konaní nie je spôsobilé naplniť dovolací dôvod uvedený v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., a teda že v danom prípade k **zásadnému** porušeniu práva na obhajobu nedošlo.

S ohľadom na vyššie uvedené je zrejmé, že dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c/, písm. g/ Tr. por. v posudzovanej veci nie sú dané, a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie obvineného odmietol na neverejnom zasadnutí bez preskúmania veci (§ 382 písm. c/ Tr. por.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 23. novembra 2010

JUDr. Peter H a t a l a, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Ing. Alžbeta Kóňová